

۴۰۴۴۰/ت/۱۰۴۵۲۲

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامت لکیریون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور
سازمان حفاظت محیط زیست

وزیران عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۳/۲۴ بنا به پیشنهاد شماره ۲۱۳۴۴-۱ مورخ ۱۳۸۷/۴/۹ سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد ماده (۱۰۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، تنفیذی در ماده (۷۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳- و با رعایت جزء "ز" بند (۱) تصویب نامه شماره ۱۵۸۸۲۳/ت/۳۸۸۵۹ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱ تصویب نمودند:

این نامه اجرایی ماده (۱۰۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، تنفیذی در ماده (۷۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ - موضوع تصویب نامه شماره ۴۰۱۸/ت/۳۱۶۱۳ هـ مورخ ۱۳۸۷/۱/۲۰ به شرح زیر اصلاح می شود:

۱ - بندهای زیر به انتهای بند "ج" ماده (۱) اضافه می شود:

"- نماینده وزارت راه و ترابری.

- نماینده وزارت نفت"

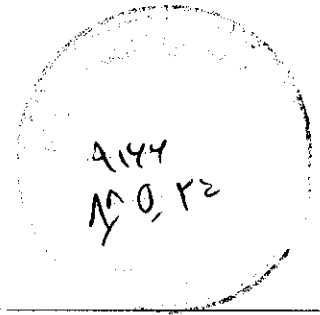
۲ - بند "د" ماده (۱) به شرح زیر اصلاح می شود:

"د - طرح ها و پروژه های بزرگ تولیدی و خدماتی مشمول این ضوابط : مواردی هستند که قبلاً مطابق پیوست شماره (۱) این تصویب نامه که تأیید شده به مهر "پیوست تصویب نامه هیئت وزیران می باشد" به تصویب شورای عالی حفاظت محیط زیست رسیده اند. این فهرست می تواند به پیشنهاد مشترک سازمان و دستگاههای اجرایی مربوط و پس از تأیید کارگروه تخصصی با تصویب هیئت وزیران بازنگری ، اصلاح و تکمیل شود."

۳ - بند "ه" ماده (۱) به شرح زیر اصلاح می شود:

"ه - ناظر یا ناظرین معتمد : اشخاص حقیقی یا حقوقی هستند که از سوی سازمان تعیین و نظارت بر اجرای صحیح مفاد گزارش ارزیابی زیست محیطی طرحها و پروژه های بزرگ را بر عهده می گیرند."

۴ - تبصره (۱) بند "و" ماده (۱) حذف می شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامت‌گیری موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

- ۵- در تبصره (۲) بند "و" ماده (۱) عبارت "ویژه زیستی و حساسیت محیطی یا الزامات مربوط به مناطق مختلف کشور،" به عبارت "حفاظت شده" اصلاح می شود.
- ۶- در بند "ز" ماده (۱) عبارت "که توسط کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست" به عبارت "پیوست شماره (۳) که تأیید شده به مهر پیوست تصویب نامه هیئت وزیران می باشد." اصلاح می شود.
- ۷- به انتهای بند "ح" ماده (۱) عبارت زیر اضافه می شود:
که شرح خدمات آن با استفاده از متن پیوست شماره (۲) که تأیید شده به مهر "پیوست تصویب نامه هیئت وزیران" می باشد درمقیاس دقیقتر توسط دستگاه اجرایی ذی ربط با همکاری سازمان تهیه می شود.
- ۸- در بند "الف" ماده (۲) عبارت "معاون زیست محیطی انسانی" به عبارت "معاون محیط زیست انسانی" اصلاح می شود.
- ۹- در ماده (۶) بعد از عبارت "حداکثر ظرف مدت" واژه "یک" اضافه می شود.
- ۱۰- در تبصره (۱) ماده (۹) بعد از عبارت "براساس ضوابطی که"، عبارت "به پیشنهاد سازمان" اضافه می شود.

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور، معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، اداره کل حقوقی، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

پیوست ۱

فهرست پروژه های مشمول ارزیابی اثرات زیست محیطی

- ۱ - کارخانجات پتروشیمی در هر مقیاس
 - ۲ - پالایشگاهها در هر مقیاس
 - ۳ - نیروگاهها با ظرفیت تولیدی بیش از یکصد مگاوات
 - ۴ - صنایع فولاد در دو بخش ذیل:
 - واحدهای تهیه کننده خوراک ذوب و ذوب با ظرفیت تولیدی بیش از سیصد هزار تن در سال
 - واحدهای نورد و شکل دهی با ظرفیت تولیدی بیش از یکصد هزار تن در سال
 - ۵ - سدها و سازه های آبی دیگر در سه بخش زیر:
 - ۵ - ۱ - سدها با ارتفاع بیش از ۱۵ متر و یا دارای ساختارهای جنبی بیش از چهل هکتار و یا مساحت دریاچه بیش از چهارصد هکتار
 - تبصره ۱: سدهای باطله (نگهداشت مواد آلوده) در هر اندازه شامل ارزیابی می باشد.
 - ۵ - ۲ - دریاچه های انسان ساخت در مساحت بیش از چهارصد هکتار
 - تبصره ۲ - اندازه دریاچه های پرورش آبزیان در مقیاس کوچکتر از چهارصد هکتار با هماهنگی وزارت جهادکشاورزی و سازمان حفاظت محیط زیست تعیین می شود.
 - ۵ - ۳ - طرح ها و پروژه های آبیاری و زهکشی در وسعت بیش از ۵۰۰۰ هکتار
 - ۶ - شهرکهای صنعتی (با هر عنوان) در وسعت بیش از یکصد هکتار
 - ۷ - فرودگاهها با طول باند بیش از ۲ هزار متر
- (بندهای ۱ تا ۷ در هشتمین جلسه شورای عالی مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۳)
- ۸ - واحدهای کشت و صنعت در وسعت بیش از ۵ هزار هکتار
(شانزدهمین جلسه شورای عالی مورخ ۱۳۷۸/۴/۳)
 - ۹ - کشتارگاههای بزرگ صنعتی
(هفدهمین جلسه شورای عالی مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۳)
 - ۱۰ - مراکز دفن زباله برای شهرهای با جمعیت بیش از ۲۰۰ هزار نفر و شهرهای جدید
(هفدهمین جلسه شورای عالی مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۳)

پیوست تصویب نامه
هیئت وزیران

- ۱۰ - مراکز بازیافت صنعتی زباله (کارخانه کمپوست)
(هفدهمین جلسه شورایعالی مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۳)
- ۱۱ - طرح های خطوط نفت و گاز
(نوزدهمین جلسه شورایعالی مورخ ۱۳۷۹/۹/۹)
- ۱۲ - طرح های سکویهای نفتی
(هفدهمین جلسه شورایعالی مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۳)
- ۱۳ - طرح های ذخیره گاههای نفتی
(هفدهمین جلسه شورایعالی مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۳)
- ۱۴ - طرح های بزرگ جنگلداری
(بیش از یک هکتار در جنگل های شمال کشور و بیش از ۱۰ هکتار در سایر جنگلها)
(هفدهمین جلسه شورایعالی مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۳)
- ۱۵ - طرح ها و پروژه های بزرگ راه کشور
(بیستمین جلسه شورایعالی مورخ ۱۳۸۰/۷/۲۵)
- ۱۶ - طرح ها و پروژه های بزرگ راه آهن کشور
(بیستمین جلسه شورایعالی مورخ ۱۳۸۰/۷/۲۵)
- ۱۷ - طرح ها و پروژه های گردشگری
(بیست و یکمین جلسه شورایعالی مورخ ۱۳۸۱/۳/۲۱)
- ۱۸ - طرح ها و پروژه های بزرگ توسعه ای و ملی در سواحل کشور در محدوده ای به عرض یک کیلومتر بعد از اراضی ساحلی تا حداکثر سه کیلومتر از ساحل
- ۱۸ - ۱ - کارگاهها و مجتمع های صنعتی و خدماتی مربوطه بیش از ۵ هزار متر مربع
- ۱۸ - ۲ - نمایشگاههای دائمی صنعتی و خدمات بیش از ۱۰ هزار متر مربع
- ۱۸ - ۳ - انبارهای مواد شیمیایی و کالاهای خطرناک بیش از ۵ هزار متر مربع
- ۱۸ - ۴ - کارگاههای فعالیتهای عمرانی و راهسازی بیش از ۱۰ هزار متر مربع
- ۱۸ - ۵ - ذخیره گاههای مواد سوختی بیش از یک میلیون لیتر
- ۱۸ - ۶ - پایانه های بار و مسافر بیش از ۲ هزار متر مربع
- ۱۸ - ۷ - واحدهای پرورش طیور، دام و سایر حیوانات اهلی و وحشی بیش از ۵ هکتار
- ۱۸ - ۸ - واحدهای پرورش ماهی و سایر آبزیان بیش از ۱۰ هزار متر مربع

پیوست تصویب نامه

هیئت وزیران

۱۸ - ۹ - طرح های سازه های دریایی، بنادر صیادی، پایانه های نفت و گاز و عملیات لایروبی در هر مقیاس

۱۸ - ۱۰ - طرح های تأسیسات آبی و بهداشتی

۱۸ - ۱۱ - شبکه جمع آوری و واحدهای تصفیه و دفع فاضلاب در مقیاس شهری

۱۸ - ۱۲ - تصفیه خانه بزرگ آب در مقیاس شهری (بیش از ۵ هزار متر مکعب در شبانه روز)

۱۸ - ۱۳ - طرح های دفع و دفن پسماند در مقیاس شهری

۱۸ - ۱۴ - مراکز نظامی و آموزشی بیش از ۵ هزار متر مربع

۱۸ - ۱۵ - شهرکهای توریستی بیش از ۱۰ هزار متر مربع

۱۸ - ۱۶ - شهرکهای سینمایی بیش از ۵ هزار متر مربع

۱۸ - ۱۷ - پارکها و اردوگاههای تفریحی، آموزشی، پژوهشی و ورزشی بیش از ۱۰ هزار متر مربع

(بند ۱۸ شامل زیر بندهای ۱-۱۸ تا ۱۷-۱۸ در بیست و چهارمین صورتجلسه شورای عالی مورخ

۱۳۸۲/۱۲/۲۷)

۱۹ - معادن سنگ مس با حداقل ظرفیت استخراجی یک میلیون تن در سال

۲۰ - معادن سنگ آهن با حداقل ظرفیت استخراجی ششصد هزار تن در سال

۲۱ - معادن سنگ طلا با هر ظرفیتی

۲۲ - معادن سرب و روی با حداقل ظرفیت استخراجی یکصد هزار تن در سال

۲۳ - معادن سایر فلزات با حداقل ظرفیت استخراجی یکصد هزار تن در سال

۲۴ - معادن زغال سنگ با حداقل ظرفیت استخراجی ۸۰ هزار تن در سال

۲۵ - معادن نمک آبی با سطح بیش از چهارصد هکتار

(بندهای ۱۹ تا ۲۵ در مصوبه مورخ ۱۳۸۴/۴/۲۱ هیئت دولت)

۲۶ - کارخانجات سیمان

۲۷ - کارخانجات تولید قند و شکر

۲۸ - کارخانجات تولید گچ و آهک صنعتی

۲۹ - واحدهای تولید مواد اولیه بهداشتی، آرایشی و داروسازی

۳۰ - کارخانجات بزرگ تولید قطعات خودرو دارای هر سه واحد ذوب، ریخته گری و آبکاری

پیوست تصویب نامه
هیئت وزیران

- ۳۱ - واحدهای تصفیه دوم روغن موتور
- ۳۲ - (مقیاس مربوط به بندهای ۲۷ تا ۳۲ در دست مطالعه کارشناسی است)
- ۳۳ - طرح های احداث و بهره برداری از میادین نفت و گاز جدید با بیش از ۱۰ حلقه چاه و همچنین طرح های توسعه میادین نفت و گاز موجود در صورتی که بعد از توسعه تعداد چاهها به بیش از ۱۰ حلقه برسد).

(بندهای (۲۶) تا (۳۳) در بیست و پنجمین صورتجلسه شورای عالی مورخ ۱۳۸۴/۲/۱۴)

پیوست تصویب نامه
هیئت وزیران

رئوس و سرفصل گزارشات ارزیابی اجمالی طرحهای توسعه

گزارش ارزیابی اجمالی طرح در برگیرنده موارد زیر حداکثر در ۵۰ صفحه باشد:

۱- چکیده غیر فنی: شامل نوع و ویژگیهای پروژه، گزینه های موجود، خلاصه ای از وضعیت موجود محیط زیست، آثار مهم طرح بر محیط زیست و برنامه های پیشگیری کاهش و کنترل آثار نامطلوب و نتیجه گیری از ارزیابی زیست محیطی (حداکثر تا ۳ صفحه)

۲- تشریح طرح یا پروژه پیشنهادی (حداکثر تا ۱۰ صفحه)

۱-۲- عنوان طرح

۲-۲- اهداف، نیازها و ضرورت های طرح

۳-۲- جایگاه طرح در برنامه ها و سیاست های کلی مملکت

۴-۲- قوانین، مقررات و استانداردهای زیست محیطی مرتبط با طرح

۵-۲- موقعیت مکان پیشنهادی طرح (روی نقشه با ذکر فواصل از کلیه کاربری های موجود در منطقه)

۶-۲- گزینه های مکانی و فنی طرح

۷-۲- فازبندی کلی طرح (آماده سازی، ساخت و ساز، اجرا و بهره برداری و...) و برنامه های توسعه آتی

۸-۲- تشریح ریز فعالیتهای طرح به تفکیک فاز احداث و بهره برداری

۹-۲- نمودار خط تولید، و تشریح فرآیند ها برای واحدهای صنعتی و معدنی (تولیدی)

۱۰-۲- تأسیسات جانبی و پروژه ای پی آیند (احداث راه، اماکن و خدمات عمومی و...)

۱۱-۲- ویژگیهای طرح در هر یک از گزینه ها و فازهای طرح شامل:

۱-۱۱-۲- آرایه ظرفیت تولید (در مورد طرحهای صنعتی، معدنی و عمرانی تولیدی نظیر نیروگاههای برق آبی) و یا آرایه سطح خدمات رسانی برای طرح های عمرانی - خدماتی (احداث راه، فرودگاه خطوط انتقال گاز و ...)

۲-۱۱-۲- تخمین کلی سرمایه گذاری ریالی و ارزی

۳-۱۱-۲- برآورد نوع و میزان مواد اولیه، محل تامین و نحوه انتقال آنها

۴-۱۱-۲- برآورد نوع و میزان منابع (آب، انرژی، سوخت و...) و موارد مصرف، محل تامین و نحوه انتقال آنها

۵-۱۱-۲- برآورد نیروی انسانی و محل تامین

۶-۱۱-۲- برآورد و میزان محصولات اصلی و جانبی (برای طرح های تولیدی)

پیوست تصویب نامه

هیئت وزیران

۳ - تشریح مرحله آماده سازی و اقدامات زیر بنایی که منجر به تغییر و تخریب محیط زیست می شود به صورت فهرستی از خاکبرداری برداشت پوشش گیاهی، احداث استخر باطله، زهکشی، حفاری، انفجار، تغییر در مسیر آبهای سطحی، محل تأمین منابع قرصه، احداث جاده و تأسیسات عمومی و خدماتی و (حداکثر تا ۲ صفحه)

۴ - آلاینده ها و پسماندهای مهم تولید شده طی فرآیند و عملیات در هر یک از گزینه ها و فازهای طرح شامل: آلاینده ها و پسماندهای تولید شده طی فرآیند و عملیات در هر یک از گزینه ها و فازهای طرح شامل: آلاینده های هوا، فاضلابهای بهداشتی و صنعتی زایدات و ضایعات زباله، سر و صدا، ارتعاشات، پرتوها و ... (حداکثر تا ۵ صفحه)

۵ - خطرات، سوانح و عدم ایمنی مرتبط با طرح در هر یک از گزینه ها و فازهای پیشنهادی شامل احتمال انفجار، نشت پیامدهای وقوع بلایای طبیعی و موارد غیر منتظره (حداقل تا ۲ صفحه)

۶ - تشریح وضعیت موجود محیط زیست منطقه:

در زمینه های زیر پیش از اجرای طرح برای هر یک از گزینه های پیشنهادی (همراه با نقشه ها و ترجیحاً به صورت جداول و نمودارها حداکثر تا ۱۲ صفحه)

۱-۶- تعریف محدوده مطالعاتی و نمایش روی نقشه

۲-۶- محیط فیزیکی شامل موارد:

۱-۲-۶- خاکشناسی (نوع و قابلیت های کار، شیب، فرسایش و ...) آلودگیهای خاک و منابع مهم آنها

۲-۲-۶- زمان شناسی (مثل توپوگرافی، زلزله خیزی، رانش زمین و ...)

۳-۲-۶- منابع آب (موقعیت، کیفیت و کمیت آبهای سطحی و زیرزمینی، وضعیت زهکشی سطح ایستایی منطقه و رژیمهای سیلابی و کم آبی) آلودگیهای آب و منابع مهم آنها، مصارف فعلی منابع آب)

۴-۲-۶- هوا و اقلیم (وضعیت اقلیمی گلباد، نزولات، دما، و تبخیر در دوره زمانی ۵-۱۰ ساله)، آلودگیهای هوا و منابع مهم آنها

۵-۲-۶- صدا و ارتعاش (سطح صدا) آلودگیهای صوتی و منابع مهم آنها

۳-۶- محیط طبیعی: زیستگاههای آبی و خشکی با ذکر لیست جوامع گیاهی و جانوری و گونه های نادر و با ارزش، مناطق ۴ گانه محیط زیست)

۴-۶- محیط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی (جمعیت و ویژگیها و تحولات آن، اشتغال، تسهیلات، آموزش، بهداشت، اعتقادات فرهنگی و مذهبی، میراث فرهنگی)

پیوست تصویب نامه

هیئت وزیران

۵-۶- معرفی اجمالی سایر طرحهای توسعه مصوب و یا در دست اجرای محدوده مطالعاتی (طرحهای توسعه کشاورزی، صنعتی و خدماتی با نمایش موقعیت آنها نسبت به محل اجرای طرح مورد نظر روی نقشه توپوگرافی سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح)

۶-۶- تشریح کاربری اراضی محدوده مورد مطالعه و راهبردهای طرح های برنامه ریزی بالادست برای محدوده فوق الاشاره

۷- پیش بینی آثار و پیامدهای مثبت و منفی طرح برای هر یک از گزینه ها و فازهای پیشنهادی (حداکثر تا ۱۰ صفحه) به صورت زیر:

۱-۷- اثر بر محیط فیزیکی (توپوگرافی، خاک، ویژگیهای زمین شناسی، آب، هوا و اقلیم)

۲-۷- اثر بر محیط طبیعی (جوامع گیاهی و جانوری، زیستگاههای آبی و خشکی)

۳-۷- اثر بر محیط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی (جمعیت، اشتغال، مسکن، آموزش و بهداشت، اعتقادات فرهنگی و مذهبی، میراث فرهنگی و ...)

۴-۷- اثر بر کاربریهای اراضی و دیگر طرحهای توسعه محدوده مطالعاتی

۸- تجزیه و تحلیل آثار کاربریها و پیامدهای زیست محیطی طرح و استنتاج

۹- مدیریت و پایش زیست محیطی

۹-۱- آرایه شیوه های پیشگیری کاهش و کنترل برای هر یک از آثار منفی زیست محیطی مرتبط با فعالیتهای طرح (حداکثر تا ۶ صفحه)

۹-۲- آرایه برنامه کلی مدیریت زیست محیطی برای اندازه گیری و پایش آثار زیست محیطی و بازرسی و نظارت بر حسن انجام اقدامات پیشنهادی کنترل و کاهش

۱۰- منابع و مراجع مورد استفاده در تهیه گزارش ارزیابی اجمالی، ادارات سازمانهای دولتی، اشخاص حقیقی و حقوقی

۱۱- نام و مشخصات، مسئولیت و تجربیات ارزیابی هر یک از مشاوران و تهیه کنندگان گزارش ارزیابی اجمالی

۱۲- پیوستها

پیوست تصویب نامه
هیئت وزیران

(چارچوب گزارشات ارزیابی ریسک سوانح زیست محیطی طرح های تولیدی و خدماتی)

- ۱ - پیش بینی سوانح زیست محیطی محتمل طرح های مورد نظر به تفکیک فاز احداث و بهره برداری
- ۲ - بررسی و تعیین شعاع تأثیرگذاری سوانح زیست محیطی طرح
- ۳ - بررسی و تعیین موقعیت های مکانی و زمانی حساس در شعاع تأثیرگذاری سوانح زیست محیطی طرح.
- ۴ - پیش بینی و ارزیابی مخاطرات و پیامدهای ناشی از وقوع سوانح زیست محیطی در محیط اجرای طرح
- ۵ - برآورد و تخمین درصد احتمال وقوع و زمان وقوع سوانح زیست محیطی طرح
- ۶ - بررسی و ارایه تمهیدات زیست محیطی و مدیریت بحران برای شرایط قبل و بعد بروز سوانح زیست محیطی

پیوست تصویب نامه
هیئت وزیران